

Llengua Catalana – Activitat 4

Març de 2020

EL CAÇADOR D'ESTELS

«El caçador d'estels» és una novel·la sobre l'amistat, la traïció i el preu de la lleialtat. La novel·la de Khaled Hosseini explica les vivències de dos nens que viuen a Kabul. Les vicissituds històriques i personals els acaben separant, però un fil invisible els manté connectats. El fragment que llegiràs ens parla d'un joc molt popular: fer volar estels.

Waiting on a friend (CC BY 2.0)

Cada hivern, els districtes de Kabul celebraven un torneig de batalla d'estels. Si eres un nen i vivies a Kabul, el dia del torneig era sens dubte el punt culminant de l'estació freda. Jo mai no dormia, la nit abans del torneig. Em regirava cap a un cantó, cap a l'altre, feia ombres xineses d'animals a la paret, fins i tot m'asseia a la terrassa dins la fosca tapat amb una manta. Em sentia com un soldat que intentava dormir a les trinxeres la nit abans de la batalla. I no era gaire diferent. A Kabul, el torneig d'estels era una mica com anar a la guerra. Com a qualsevol guerra, t'havies de preparar per a la batalla.

Durant un temps, en Hassan i jo solíem fer-nos els estels nosaltres mateixos. Estalviàvem les setmanades de la tardor i posàvem els diners en un petit cavall de porcellana que el baba ens havia portat un cop d'Herat. Quan el vent de l'hivern començava a bufar i els flocs de neu que queien ja eren de mida considerable, obríem la tanca que el cavall tenia al melic. Anàvem al basar i compràvem bambú, cola, corda i paper. Ens passàvem hores pelant el bambú per fer el pal del mig i el travesser, tallant el paper de seda que permetia descendir i recuperar alçada ràpidament. Després, per descomptat, havíem de fabricar la corda o tar. Si l'estel era la pistola, el tar, la corda tallant recoberta de vidres, era la bala a la recambra. Sortíem al pati i arrebossàvem fins a cent cinquanta metres de corda amb una barreja de sorra, vidres i

cola. Llavors penjàvem la corda entre els arbres per deixar-la assecar. El dia següent enrol·làvem la corda -preparada per a la batalla- al voltant d'una bobina de fusta. Quan la neu es fonia i les pluges de primavera arribaven, tots els nens de Kabul duïen els dits plens de talls horitzontals delators de tot un hivern de fer volar estels. Recordo que, el primer dia de classe, els meus companys de classe i jo solíem formar grupets per comparar les nostres cicatrius de batalla. Els talls coïen i trigaven un parell de setmanes a curar-se, però això rai. Eren el record d'aquella estació que tant estimava i que un cop més havia passat massa de pressa. Llavors, el delegat de classe feia sonar el xiulet i marxàvem en fila índia cap a l'aula, desitjant ja l'arribada de l'hivern següent i rebent, en canvi, l'espectre d'un altre llarg curs escolar.

Però aviat es va fer evident que en Hassan i jo érem millors lluitant amb els estels que no pas construint-los. Algun defecte o altre en el nostre disseny sempre acabava determinant el destí de l'aparell. Així, doncs, el baba va començar a portar-nos a la botiga d'en Saifo perquè hi compréssim els estels. En Saifo era un home gairebé cec i mutxi de professió, sabater. Però també era el constructor d'estels més famosos de la ciutat, i treballava en un petit tuguri a Jadeh Maywand, el concorregut carrer del sud de la riba fangosa del riu Kabul. Recordo que t'havies d'ajupir per entrar a la botiga, petita com una cel·la, i lla-vors havies d'obrir la trapa d'entrada i baixar un tram de graons de fusta que conduïa al soterrani fred i humit on en Saifo emmagatzemava els cobejats estels. El baba ens comprava dos estels idèntics i bobines de corda de vidre. Si jo canviava d'opinió i demanava un estel més gran i més elaborat, el baba me'l comprava, però tot seguit en comprava un altre d'igual per a en Hassan. De vegades pensava que tant de bo no ho fes, allò. Tant de bo em deixés ser el favorit.

El torneig de lluita d'estels era una vella tradició hivernal a l'Afganistan. Començava d'hora al matí i no acabava fins que un únic estel guanyador s'ensenyoria del cel. Recordo que un any el concurs es va allargar fins a la nit. La gent s'aplegava a les voreres i a les teulades per animar els seus fills. Els carrers s'omplien de lluitadors d'estels -arriant i estrebant les cordes- que miraven enlaire amb els ulls mig clucs per intentar guanyar posicions i tallar les cordes dels contrincants. Cada lluitador tenia un ajudant -en el meu cas era en Hassan- que sostenia la bobina i deixava anar la corda.

Un cop, un indi mocós que s'havia traslladat feia poc al barri amb la seva família ens va explicar que a la seva terra les lluites d'estels tenien unes normes i un reglament estrictes.

-Has de jugar en una àrea tancada i mantenir-te en un angle determinat amb relació al vent -ens va explicar orgullós-. I no pots utilitzar alumini per fer la corda.

En Hassan i jo ens vam mirar. Ens vam pixar de riure. El nen indi aviat aprendria el que els britànics havien après a començament de segle, i el que els russos aprendrien al final de la dècada dels vuitanta, que els afganesos som gent independent. Els afganesos aprecien les tradicions, però avorreixen les lleis. I això mateix passava a les lluites d'estels. Les regles eren simples: no hi ha regles. Fes volar el teu estel. Talla els adversaris. Bona sort.

Però això no era tot. La diversió de veritat començava quan algú tallava una corda. Llavors feien aparició els caçadors d'estels, els nens que perseguïen l'estel que, arrossegat pel vent, anava a la deriva a través dels bars fins que queia fent espirals en

un camp, al jardí d'algú, en un arbre, una teulada... La cacera era força ferotge; una multitud de caçadors d'estels envaïen els carrers i s'obrien pas a empentes com aquella mena de gent d'Espanya, sobre la qual vaig llegir un cop, que corrien davant dels toros. Un any, un nen del veïnat va pujar dalt d'un pi per agafar un estel. Una branca va cedir sota el seu pes i va caure des de nou metres d'altura. Es va trencar l'esquena i no va tornar a ca-minar mai més. Però va caure amb l'estel a les mans. I quan un caçador d'estels atrapava un estel, ningú no l'hi podia prendre. No era una norma. Era un costum.

Per als caçadors d'estels, el premi més cobejat era l'últim estel que queia. Era un trofeu d'honor, de vegades digne de ser exposat en un lloc on els convidats el poguessin admirar. Quan el cel es buidava i quedaven només els dos últims estels, els caçadors es preparaven per obtenir el seu premi. Es posicionaven en un lloc que creien que els donaria avantatge. Els músculs en tensió preparats per saltar. El coll estirat. Els ulls fixos en l'objectiu. La lluita s'encenia. I quan es trencava l'última corda, l'infern es desfermava. Al llarg dels anys havia vist molts nois caçant estels, però en Hassan era sens dubte el millor caçador que havia vist en tota la meua vida. Era un misteri total i absolut la manera com sempre encertava el lloc on aterriria, abans, fins i tot, que comencés a caure. Era com si tingués una mena de brúixola interior. Recordo un dia d'hivern ennuvolat. En Hassan i jo estàvem caçant un estel, jo el perseguia a través de les barriades, saltant reguerons, serpentejant entre els carrers estrets. Jo era un any més gran que ell, però en Hassan corria més ràpid que jo i sempre em ressegava.

-Hassan, espera'm! -cridava, amb l'alè calent i entretallat.

Ell es girava i em feia senyals amb la mà.

-Per aquí! -em deia abans de desaparèixer en tombar una altra cantonada.

Vaig mirar amunt i vaig veure que corriem en el sentit contrari al que prenia l'estel.

-L'estem perdent! Anem en la direcció equivocada! -cridava jo.

-Confia en mi! -va exclamar un bon tros més endavant.

Vaig arribar a la cantonada i vaig veure en Hassan corrent disparat, amb la vista a terra, ni tan sols mirava al cel. La suor li amarava la samarreta. Em vaig entrebancar amb una pedra i vaig caure. No era només més lent que en Hassan, sinó que també era més maldestre que ell. Envejava la seva agilitat natural. Quan em vaig alçar, vaig veure com en Hassan desapareixia en tombar una altra cantonada. Em vaig arrossegar darrere seu, amb els genolls pelats i adolorits.

Khaled Hossein, El caçador d'estels

TRIA L'ÚNICA OPCIO CORRECTA

- 1. Cada cop que s'acostava el torneig de batalles d'estels, el protagonista...
 - se sentia com un soldat després d'una batalla.
 - dormia com un soc per estar fresc el dia següent.
 - estava molt nerviós i no podia dormir.

- 2. L'estel que construïen els dos nois...
 - tenia una bobina de ferro per aguantar millor les estrebades dels seus rivals.
 - tenia la corda amb vidres per tallar els estels dels seus rivals.
 - estava fet amb roba de seda, que permetia pujar i baixar més ràpidament.

- 3. En Hassan i el protagonista...
 - eren més bons lluitant amb estels que no pas construint-los.
 - eren millors construint estels que fent-los volar.
 - no havien fet volar mai cap estel.

- 4. La botiga d'estels de Saifo era...
 - una sabateria petita a peu de carrer.
 - un lloc enorme, amb uns aparadors molt cridaners.
 - un tuguri enclotat i humit.

- 5. El pare (baba) del protagonista sempre comprava...
 - un estel per al seu fill i un d'idèntic per a Hassan.
 - un estel, que els dos nois havien de compartir.
 - un estel molt bo per al seu fill i un model inferior per a Hassan.

- 6. La lluita d'estels començava de bon matí i s'acabava...
 - quan només quedava un estel.
 - quan es feia fosc.
 - quan no quedava ni un estel sobrevolant el cel.

- 7. Quan algú tallava la corda de l'estel del seu contrincant...
 - el perdedor havia de córrer pels carrers fins que recuperés el seu estel.
 - podia agafar un altre estel i reprendre la lluita.
 - apareixien els caçadors d'estels que corrien per recuperar l'estel perdut.

 - 8. En Hassan era sense dubte...
 - Un caçador d'estels força mediocre perquè en perdia molts.
 - Un bon caçador (tenia una brúixola interior), però massa mandrós per recollir-los.
 - El millor caçador d'estels de Kabul.
-

DESPRÉS DE LLEGIR EL TEXT, INDICA SI LES FRASES SÓN CORRECTES O FALSES

C F

- Les batalles d'estels tenien lloc a finals de primavera i durant tot l'estiu.
 - Els estels es construïen amb bambú, cola, corda i paper.
 - Els nois no havien construït mai cap estel: els anaven a comprar a la botiga de Saifo.
 - La lluita d'estels era una atracció molt popular a la ciutat i molts adults aplaudien.
 - Les regles del joc eren molt simples: no hi havia regles.
 - Quan un caçador atrapava un estel, ningú no li podia prendre.
-